

Κωνσταντῖαν, Κωνσταντινιάς σ. 112 ζ.

①

Κωνσταντινούπολις

(σχολία)

19ai.

Ομιχῶν δ' οὕτω. πρὶ κῆς κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τσεκοκρατίας ἑλληνικῆς
 παιδείας λέγει τὰ ἑξῆς: "Μετά τὸ γανάγιον ἐν ἀκαρῇ πάντων, ὡς
 εἶπεν, τῶν ἀγαθῶν, μόλις σμικρὸν τι ξώπυρον ἑλληνικῆς παιδείας
 (καὶ περὶ τούτου ἔστω χάρις εἰς αὐτοὺς τοὺς βασιλεύοντας) εἰς τὴν
 Κωνσταντινούπολιν, κατὰ τὴν πατριαρχικὴν καλαμενὴν Σχολὴν πε-
 ριεσώθη καὶ περιεθάλθη ἕως εἰς τοὺς καθ' ἡμεῶς χρόνους. ἔτι
 εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην ἐξ ὅτων τὰ τοῦ Πλήθους ὑπὲρ Ἰλάτωνος
 εἰς ἰπνόνιμον οὗρ ὑπὸ Τεναδῆα τοῦ Σχολαρίου... παρεδόθη-
 σαν, τὰ τοῦ Ἀριστοτέλους τυραννικώτερον τοῦ λοιποῦ ἰσχύοντα
 παρὰ τοῖς προῖσταμένοις τῶν φιλοσοφικῶν μαθημάτων δὲν ἐπέ-
 ρεστον εἰς αὐτοῦς ὡς συμβουλευμένους μέγα τῆς αἰρέσεως ταύ-
 της ὁδοὶ νὰ ἐκθεραπεύσῃ, κατὰ τὸ ἁκλεακικὸν εἶδος

φιλοσοφῆς, ἀλλ' αἰ... δορυῖται ἑμὲν ἐνδὸν τῇ θούλῃ
 τῇ Λυκείᾳ περὶ τοιοῦτον... ἤδη δὲ εἰς τὴν Κων-
 σταντινούπολιν ἢ περὶ τὰ καθὰ φιλοσοφία τῶν προκρίτων τοῦ γένους, σπαύδει
 μετ' ἑξῆς δορυῖται, ὅς δευτέρως πάντες μετ' αὐτὴν σπουδὴν, ὅτε
 ἂν ἡλυντοῖται τοὺς ἄλλους μετ' ὅσα ἔχουσιν ἀγαθὰ αὐτοὶ κατεπιδου-
 λήσαν, καὶ αἱ φρονήσεις καὶ κοινωφελεῖς, ν' ἀνακαλέσων ἐκ αὐτοῦ
 τὴν σοφίαν εἰς τὸ γένος, ἀποκαδοκῶντες ἀτίεστον πηγὴν τὴν κατὰ
 τὴν βόσπρον τῆς θούλης Ἐπεὶ Κρήνην (Καρπὺ Τροσκί). ἢ ἡ
 σχολὴ αὕτη τῆς... Ἐπεὶ Κρήνης, ἡ συσταθεῖσα περὶ τὸ 1803, εἶναι
 ἀποβλάστημα τῆς κατὰ τὸ Φανάριον τῆς πόλεως πατριαρχικῆς φρ-
 καίας Σχολῆς, ἥτις ὑφίσταται μέχρι τούτου δεκάκατα τὸν ἑλλη-
 ναῖον, πατριαρχικῇ κοινῇ καλομένη, κατ' ἴχνη δὲ τὰ τῶν εὐγε-
 γῶν Πραχόντων βαίνοντες καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑμποροὶ, καὶ
 οἱ τῶν λοιπῶν ὁμογενῶν συστημάτων, συνερόμεσαν μετ' αὐτὴν

//

Κωνσταντία, Κωνσταντίας ο. 112 εβ.

(2)

Κωνσταντινούπολις

(πα. δεία)

φειδοτιμίαν πρότινον χράσιν ἰδιαιτέρα Τυμνάσια πρὸς καλλιερ-
γείαν τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων ἔτισιν ἐμπορίαις τῆς πόλεως
καὶ χωρίοις τοῦ Βοσπόρου· οἷον τὸ ἐν τῇ ἐμπορίᾳ Τζουπαλί, Μον-
ρολιωτίσης, Βλάγκας, Ἀγίου Κωνσταντίνου ἐν ψωμαθίοις, Πύ-
λης τῆς Ἀδριανῆς, τὸ ἐν τῷ χωρίῳ πέραν τῆς πόλεως τῶν Τατα-
ρίων, τὸ ἐν Τάλατᾷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς κατὰ τὸ κατὰ τὸν χω-
ρίοις τοῦ Διηλοκισίου (Τεσίκτασι), Μεγάλου Ρεύματος,
Νεοχαρίου καὶ τῶν Θεραπειῶν." —

Αὐτοῦ ἐν ὑποσημείωσι παρατίθενται τὰ ἀνόματα
τῶν ἐν Κων/πόλει μετὰ κινῶν ἀλλοσην σχολαρχουσάντων, χαρακτη-
ρισομένων ὡς περιπατητικῶν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως. —